

paa mange andre Omraader komme til at lade Teorien sove og rette sig efter Livets Virkelighed, hvis de da ville være med til at have nogle af Frugterne. Og det ville de jo gerne, de pleje at have en god Appetit i saa Henseende!

Den højtærede Landbrugsminister gjorde en Række Bemærkninger til de Taler, som ere holdte her i de foregaaende Dage, og jeg kan i det hele og store, ja, jeg kan sige i et og alt, slutte mig til, hvad han sagde. Den højtærede Landbrugsminister lagde meget stærk Vægt paa, hvad jeg vil kalde den sociale Side af denne Lov. Han gjorde opmærksom paa, at det, som er denne Lovs Formaal, just ikke er det at skaffe Landbrug, som i enhver Henseende ere de bekvemteste, men det er at skaffe de Mennesker, som ikke ad anden Vej kunne komme i Besiddelse af Jord, Adgang til Jord. Der er jo ganske vist Landbrug, som utvivlsomt ere baade bekvemmere og maaske mere rentable end just de, vi her skabe; der er dem, som ligge nogle Grænser højere op, og det maa haabes, at Udviklingen i vort Land ogsaa vil gaa i den Retning, at saadanne Landbrugs Antal vil kendelig forøges. Men der er der Tale om Samfundsklasser, som ville kunne hjælpe sig selv, og der vil det private Initiativ kunne gøre overordentlig meget. Det er egentlig mærkeligt, at det private Initiativ endnu har udrettet saa lidt med Hensyn til Udstykning af Jord i vort Land. Jeg kan ikke tænke mig andet, end at her er der en Sag, som i den nærmeste Fremtid vil blive en stor Opgave for det private Initiativ. Men det, som vi have fat i her med denne Sag, er — deri er jeg ganske enig med den højtærede Minister — netop et socialt Spørgsmaal. Denne Lov er et Led i Kampen, i Arbejdet for at højne Smaafolk her i Landet. Det er en lykkelig Udvikling, vi ere komne ind paa, at vi ogsaa have fundet et af Midlerne dertil ved at skaffe dem Jord. Jeg tror, at det er en ret enestaaende Maade, hvorpaa vi have taget denne Sag op herhjemme; der findes, i alt Fald mig bekendt, vistnok ikke noget tilsvarende i andre Lande. Det er en Lov, som oprindeligt blev given paa 5 Aar, og nu skal den fornyes paa 5 Aar. Men vi haabe, at den skal blive en

vedvarende Institution her i vort offentlige Liv, saaledes at vi, ligesom vi anerkende de andre sociale Formaal, det at forsørge vore gamle, hjælpe vore syge og støtte dem, som paa anden Maade lide Nød, som noget vedvarende, ogsaa anerkende det som en fast, vedvarende Samfundsopgave at aabne Adgang for de jordløse og besiddelsesløse Arbejdere ude paa Landet til at komme i Besiddelse af Jord. Naar vi gøre det og tør trøste os til, at saaledes vil det blive ved at være, og vi se, at den Udvikling, vi ere inde i, er en, som vil række over en Menneskealder frem efter, forsoner vi os bedre med, at det jo er forholdsvist smaa Midler, der virkes med hvert Aar.

Det skal ikke nægtes, at de $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr., som ville blive udlaante aarlig efter denne Lov, ikke er overdrevent meget. Det Antal Huse, som derved kan skaffes til Veje, mellem 5 og 600, altsaa kun 1 Hus til hveranden Kommune om Aaret, er ikke stort. Naar vi tænke paa saadan en Lov, som kun varer i 5 Aar, vil man sige, at det forandrer jo ikke noget kendeligt i vort Fædreland. Men Dommen bliver uvilkaarlig en anden, naar man ser, at dette ikke er en foreløbig Institution, men er noget varigt noget, der skal staa som fast i Arbejdet i vort Samfund. $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr. om Aaret i 5 Aar bliver ikke til mange Penge, men $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr. aarlig i 50 Aar bliver til mange Penge, og er der bygget Huse for saa mange Penge her i vort Fædreland, skal det nok komme til at kendes. Det lod jo i øvrigt til, at den højtærede Landbrugsminister var meget venlig stemt over for Tanken om at komme lidt højere op med Beløbet, saaledes at der byggedes for nogle flere Penge end efter Lovforslaget, som det foreligger. Men naturligvis er der finansministerielle Betæneligheder. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem for Ringsted (Zahle) i, at det jo nok ser lidt løjerligt ud, saaledes som Pengeforholdene ere ordnede efter dette Forslag. Det er Staten, som laaner Husmændene Penge, det er Staten — saaledes forstaar jeg det —, som vedvarende er eneste Prioritetshaver for Pengene. Men for at skaffe Pengene lader Staten Kreditforeningerne optage det halve af hele Beløbet gennem